

Slovenská poľovnícka komora

Štefánikova 10, 811 05 Bratislava

Dňa 04.04.2018 sa na Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (ďalej len MPRV SR) uskutočnilo stretnutie zástupcov Štátnej veterinárnej potravinovej správy SR (ŠVPS SR), Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Slovenskej poľovníckej komory (SPK) a Zväzu chovateľov ošípaných (ZCHO). Poslední menovaní vyvolali stretnutie za účelom získania informácií o plnení nariadení Národného kontrolného programu pre AMO, hlavne čo sa týka plnenia plánov chovu a lovu diviačej zveri, ale i iných otázok na ďalšie smerovanie chovu ošípaných na Slovensku, pri možnosti prepuknutia nákazy AMO na našom území.

Úvodného slova sa ujal a všetkých prítomných zástupcov privítal Ing. Štefan Ryba, PhD., generálny riaditeľ sekcie poľnohospodárstva, MPRV SR. GR informoval o spracovanom materiáli pre ministerku pôdohospodárstva Ing. G. Matečnú, ktorý vzišiel z medzinárodnej konferencie k Africkému moru ošípaných organizovaného Slovenskou poľovníckou komorou pod záštitou MPRV SR, ŠVPS SR a Medzinárodnej rady pre poľovníctvo a ochranu zveri CIC a ktorý má byť predložený na rokovanie vlády.

Ústredný riaditeľ ŠVPS SR prof. MVDr. J. Bireš, DrSc. informoval o nadštandardných vzťahoch a spolupráci medzi ŠVPS, MPRV SR a SPK. Slovensko bolo jedinou krajinou EÚ, keď sa AMO vyskytol na území EÚ v roku 2014, a už vtedy sme prijali kontrolný program pre diviačiu zver a ošípané s konkrétnymi opatreniami. Pripomenul tiež, že Európskou komisiou bolo Slovensko napomenuté s pripomienkou, že vysoký dôraz je kladený na aktívny monitoring, čo je dobré, avšak na pasívny monitoring, ktorý je jedným z najdôležitejších sa zabúda. V roku 2016 bolo vyšetrených len cca 60 ks uhynutej diviačej zveri, avšak po pripomienke od EK sa od začiatku tohto roka zvýšil počet vyšetrených vzoriek na 200. Čo sa týka situácie v Európe, ústredný riaditeľ nás informoval najmä o aktuálnej vážnej situácii v Poľsku. Takmer vyhladenie diviačej populácie africkým morom ošípaných na jeho východnej hranici, ale taktiež aktuálnu patovú situáciu okolo hlavného mesta Varšavy, kde šírenie vírusu naberaá prudký spád. Každodenne informuje ŠVS Poľska o 20-25 nových potvrdených prípadoch vírusu AMO u diviačej zveri. Poľsko preto zvolalo zástupcov všetkých štátov EÚ, aby informovali o tom, že v súčasnosti sa chystajú postaviť plot na hraniciach s Ukrajinou a Bieloruskom, aby tak zabránili ďalšiemu šíreniu vírusu z týchto krajín. **Čo je však najhoršie a najzávažnejšie, charakter vírusu šírením cez rôzne vektory prenosu sa zmenil natol'ko, že úmrtnosť diviačej zveri poklesla až o 70 % !!! V praxi to znamená, že diviačia zver prenáša vírus v subklinickej forme a nemusí na vírus uhynúť.** Poľsko je tiež krajinou, ktorá si nedokáže odkontrolovať pohyb živej zveri (ošípaných) alebo spracovaného mäsa na území krajiny, čo sa so situáciou na Slovensku nedá absolútne porovnať. **Je však tiež potrebné poznamenať, že podľa slov riaditeľa Štátnej veterinárnej správy Maďarska, v krajine nie je taká zložitá situácia s AMO, že by musela byť vyhlásená za krajinu s nákazou.** Jednoducho povedané, do Maďarska africký mor ošípaných už určite prenikol, nikto však nevie v akej sile...

Prof. Bireš taktiež informoval zástupcov ZCHO o návrhoch, možnostiach a ďalších krokoch pri prepuknutí AMO. Najdôležitejším návrhom je tlak na zníženie dopadu pre chovateľov ošípaných, pokiaľ sa AMO vyskytne u diviačej zveri. Problémov na Slovensku je však viacej, v prípade nákazy pravdepodobne nebudeme schopní odporaziť, spracovať a finalizovať predaj bravčového mäsa na Slovensku. Svoje pripomienky a otázky k ďalšiemu riešeniu v chovoch ošípaných vzniesli aj ostatní prítomní zo ZCHO, na ktoré im postupne odpovedal prof. Bireš. Z dôvodu informovania hlavne poľovníckej verejnosti, nebudeme poskytovať k tejto téme podrobnejšie informácie.

Ing. Sločík zo ZCHO pripomenul, že plány chovu a lovu diviačej zveri nie sú dostatočne napĺňané, vznikajú tým veľké škody aj na poľnohospodárskych kultúrach, ale vzniesol tiež

Slovenská poľovnícka komora

Štefánikova 10, 811 05 Bratislava

pripomienku, že poľovníci na Slovensku absolútne nerešpektujú nariadenia MPRV SR a NKP pre AMO. Na pripomienku Ing. Slocíka reagoval riaditeľ K SPK I. Šuba, ktorý informoval o aktuálnom plnení plánov v okresoch s najvyššou hustotou diviačej zveri, konkrétne v okrese Lučenec – plnenie plánu 130 %, okres Rimavská Sobota – 99%, Okres Veľký Krtíš – nad 130 %, v nárazníkových zónach plnenie plánov v okresoch Ilava – 170%, okresy Trenčín a Nové Mesto nad Váhom – 160%, okres Trebišov – 130 %, ale taktiež aj o tom, že v súčasnosti sú poľovníci jediní tí, ktorí vážne pristúpili k riešeniu problematiky v rámci svojich kompetencií a to jej celoročným lovom vo všetkých vekových aj pohlavných štruktúrach, narušenie lovom v čase hájenia a kladenia mláďat, odovzdávaniu vzoriek samičích pohlavných orgánov za účelom vyplácania tzv. zástrelného, pre akési hmatateľné znižovanie stavov diviačej zveri a hlavne samičej populácie. Taktiež, že plnenie plánov je v právomoci poradných zborov a okresných úradov a nie SPK, ktorej je to mnohokrát pripisované. Riaditeľ K SPK predniesol tiež návrh na zlepšenie situácie so znižovaním stavov diviačej zveri akýmsi modelom pre hospodárenie v monokultúrach vysokých plodín, t. j. vytvorením pásov resp. priesekov v obrovských parcelách, v ktorých poľovnícke hospodárenie nie je možné (prezentácia s návrhom riešením problémov nájdete v prílohe). Poľovníci urobili hmatateľné kroky v prospech zlepšenia situácie dobrovoľne na úkor svojho času a financií a čo je dôležité na úkor etiky! Preto teraz potrebujeme aj súčinnosť zo strany poľnohospodárov a s nemalou mierou spolupráce štátu.

Do diskusie k aktuálnemu stavu s Národným kontrolným programom a ostatnými opatreniami pre lov diviačej zveri na Slovensku prispel aj generálny riaditeľ sekcie lesného hospodárstva a spracovania dreva Ing. Peter Kicko. Informoval o aktuálnych nariadeniach, dôvodu zmien Národného kontrolného programu pre AMO vo februári 2018, ale taktiež aj pripravených pripomienkach pre zmenu zákona o poľovníctve, zákona o zbraniach a strelive a zákona o veterinárnej starostlivosti a ich zapracovaní pri ohrození SR nákazou AMO.

Viacerí prítomní členovia ZCHO však skonštatovali, že z počutia od poľovníkov vedia, že plnenia plánov chovu a lovu diviačej zveri sa v súčasnom období nevykonáva tak ako je nariadené MPRV SR. Ing. Sedmák tiež pripomenul, že je potrebné začať konať, keďže tempo prijímania opatrení je veľmi pomalé.

GR Ryba poďakoval všetkým prítomným za účasť a konštruktívnu debatu, avšak nezabudol pripomenúť, že je potrebná spolupráca zo strany všetkých dotknutých rezortov a organizácií.

Kancelária SPK